

КОНЦЕПЦИЯ

за развитие на Българското национално радио 2016 – 2019 г.

Изготвена от Васил Т.Чобанов

Дата 15-04-2015

„Радиото е душата на една кола, мой човек...това от мен да го знаеш. Моторът може да е сърцето, обаче, без душата къде?“ – популярна реплика от филма „Оркестър без име“ Реж. Л.Кирков

Съдържание

- Въведение
- Развитие на БНР като обществена медия в дигиталната ера
- Програмни намерения и приоритети
 - Програма „Хоризонт“
 - Програма „Христо Ботев“
 - Радио БИН@P
 - Програма Радио България
 - Регионални радиостанции
 - Интернет страница и политика за присъствие в социалните мрежи
- Управление на бюджет, развитие на системата и модернизация на администрацията. Контрол.
- Идеи за управленски екип и структура;
- Заключение - професионализъм и високи журналистически стандарти
- Лична мотивация и аргументация на кандидата за участие в конкурса за генерален директор на БНР

Въведение

БНР има повече от 80 годишна история и утвърдена обществена роля на информационен новинарски лидер в българския медиен пазар и се радва на традиционно високо обществено доверие. Те се дължат най-вече на характерната за обществения оператор обективна и бърза информация, допълнена с интервюта, анализи и коментари, които осигуряват плурализъм на гледните точки. В този смисъл БНР в голяма степен изпълнява мисията си на европейска обществена медия, призвана да информира, да образова и да забавлява.

В същото време радиото като медия губи популярност в глобален план и България не е изключение от този процес, особено на фона на интернет-медиите и бума на социалните мрежи, които продължават да изземат информационни територии от традиционните медии.

БНР има голям потенциал, затова в следващия управленски цикъл трябва едновременно с изпълнението на обществените си функции, да активира процеси

на непрекъсната модернизация и технологично обновяване.. Радиото като национална културна и информационна институция, от една страна трябва да отчита постоянното стесняване и застаряване на активната радиоаудитория, да развива обществената си роля и авторитета си като надежден източник на бърза, точна и обективна информация и да търси пътища за разширяване на своето влияние след обществено и политически активните възрастови групи.(25-45)

Понеже всяка иновация обективно поражда съпротива, с различна форма и степен, като правило толкова по-силна, колкото по-радикални са преобразуванията, като необходим компонент в управлението на процесите на модернизация следва да залагаме на *разясняването, убеждаването и ефективното общуване.*

Решаващата роля на следващия генерален директор, ще е във формирането на нов управленски екип, като се залага на мениджърския управленски подход, без да се ограничават творческите виждания на работещите в момента в БНР.

С избора на нов Генерален директор БНР трябва да се опита да се излезе от криза на управлението и на доверието, която почти една година преминава през ефира като в едни и същи часове се излъчват знакови музикални произведения. Действащата управленска структура вероятно ще се наложи да претърпи още една оптимизация на административния персонал и част от дейностите да се изпълняват по модела на частните радиостанции, за да е възможно за повечето работа да се получават по-прилични пари.

Развитие на БНР като обществена медия в дигиталната ера

Радиото има сериозен неизползван потенциал да привлича аудитория, не по-малка от тази, която слуша програмата в ефир. За повишаване качеството и атрактивността на създаваните от БНР информации, трябва да се създадат технологични звена за създаване на достъпни звукови клипове излъчени новинарски емисии, репортажи и отделни предавания. БНР следва да предоставя медийни услуги и медийно съдържание „при поискване”, с възможност за

абонамент за топ-новини или за информации по определени теми. Обратната връзка също е особено важна за интернет-активната аудитория (включително и младежката), която „живее“ в мрежата и в този смисъл очаква не само да слуша, но и да бъде чута.

Новият управленски екип трябва да гарантира постоянна технологична модернизация и поддръжка на Фейсбук мрежите на всички предавания, новините и музикалните профили. Трябва да се развият възможностите на профили в Туитър (за различните тематични акценти – новини, социалните и здравните теми и спорта) след като програмите и техните акценти трябва да стигнат до най-младите и да разширят въздействието си върху традиционната аудитория. Отдавна трябваше информацията и тематичните „попадения“ на радиото да могат да бъдат споделяни незабавно във Facebook, в Twitter, Google +, в Stumbleupon, в LinkedIn и в Youtube.

В този смисъл следва да бъдат развити силните страни на Интернет Радио Бинар, който обединява в една платформа за публикуване, аудио-визуално съдържание, предаване на живо на събития и концерти и непрекъснат музикален поток от 5 музикални канала: Инди, Дуенде, Пънк Джаз, Фолклор и БГпоп. Този проект в момента се нуждае от агресивна популяризация и презентация през всички канали на БНР.

Ако получа шанса да оглавя новия управленски екип на БНР ще съдействам за модернизация и на технологично ниво. Ясно е, че предстои спиране на аналоговия радио сигнал и замяната му с цифров през идните години. В Европа най-разпространен е DRM стандарта, който може да използва старите АМ излъчватели. С тях има възможност да се икономисват разходи за нови съоръжения. В момента БНР Хоризонт излъчва по DRM стандарта от България. DRM стандарта е в битка с DAB+, който позволява предаването на повече програми в дадена честотна лента, но за сега DAB приемникът все още е скъп за обикновения потребител.

Програмни намерения и приоритети

Програма „Хоризонт”

Виждам по-нататъшното развитие в посока засилване и обогатяване на информационната функция, както и на обективното и безпристрастно представяне на различните обществени позиции. Смятам, че програмата има нужда от по-близка връзка със слушателите, както и от по-агресивна и по-целенасочена стратегия за присъствието си в интернет и социалните мрежи. Ако аз бъда избран за следващия програмен период, ще бъда инициатор за провеждане на вътрешен конкурс за следващия директор на програма „Хоризонт”, който да работи за запазване и доразвиване на най-добрите традиции и практики. Той ще трябва да избере управленска стратегия за превръщане на програмата в неутрален анализатор (без доминиращи и налагащи се тематични акценти)

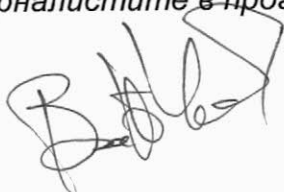
Атрактивността и динамиката на програмата следва да бъде увеличена както с традиционни, но позабравени репортажни и новинарски похвати за създаване на аудио-образи, така и благодарение на новите технологии, които дават огромни възможности за по-богат и по-разнообразен звуков фон. Съотношението говор-музика също трябва да допринася за слушаемостта, която според всички национални и световни изследвания, спада при необосновано дълги и монотонни говорни модули.

Ще настоявам връзката между отделните предавания и новинарски емисии в програмата да бъде засилена, за да се създадат условия важните теми и проблеми да бъдат представени в развитие в различните часови пояси.

Кореспондентите в страната и в чужбина ще бъде добре да работят за всички програми и за Радио Бинар., макар да са към Хоризонт.

Чисто управленски бих подкрепил следните стъпки за реализацията на изброените приоритети, като

- ❖ *Задълбочен анализ на потенциала, натовареността и ефективността на журналистите в програмата „Хоризонт”*

- ❖ *Изграждане на карта на натовареността и оптимизиране на работата с предвиждането на финансови стимули.*
- ❖ *Укрепване на новинарските екипи и повишаване на отговорностите на репортерите и на присъствието им в програмата*
- ❖ *Преразглеждане на системата за допълнителни материални стимули, като водещ критерий да бъде не количеството, а качеството, ексклузивността и цитирането от други медии*
- ❖ *Въвеждане на задължителни правила за дължината на говорните модули, за съотношението говор-музика и за присъствието на българска музика*

Музиката в денонощния радиопрограмен поток има своите акценти в няколко по-големи отрязъци от време, където изпълнява в удобна за възприемане, ненатраплива форма и образователни функции. В духа на XXI век програма "Хоризонт" на Българското Национално Радио постига бляскаво "ефектът на Шехерезада" - приказка без край.

Програма „Христо Ботев”

Това е програма за образование и култура (такъв тип програма има във всички обществени радиа в ЕС, защото те могат да се издържат предимно и основно от бюджет). Не бих оставил тази програма да бъде една красива, но остаряла през годините продукция, която е съставена от отделни прозорчета, които живеят почти без връзка. Можеш да слушаш Програма „Христо Ботев” с часове без да разбереш на коя вълна си. Тук – в Ботев е мястото на чисто говорните предавания, в които няма да се налага да има прекъсвания и с извинение да се казва , а сега една музикална „пауза”. В програмата трябва да се позиционират тематични авторитетни предавания за иновации, икономика, бизнес и наука. За тях трябва да се изберат подходящи брандове и да им се намира проектно и рекламно финансиране. Подобно на тематичните линии, които си спомняме от едни предишни времена, когато държавната цензура беше забравила за програма „Христо Ботев”, следва да се предвидят тематични говорни предавания, които да носят и защитават марката БНР.

В този смисъл БНР може да бъде едно цяло – образователните теми, здравеопазването, правото и държавните въпроси, за тях „Хоризонт“ трябва да информира в новинарски формати, а дискусиите, които сега се реализират в новинарската програма да се случват (с препратки и анонси) по програма „Христо Ботев“. Тук бих настоял да останат зоните за култура, културен туризъм, фолклор. Радиотеатърът, който е печелил редица международни награди, детските продукции, хумор, сатира и забава, както и уникалният шанс българската аудитория да бъде част от европейското музикално пространство. Програма „Христо Ботев“ има добри традиции да предава концерти „на живо“, тази линия предполага повече гъвкавост в планирането, но ще носи радост за всеки меломан.

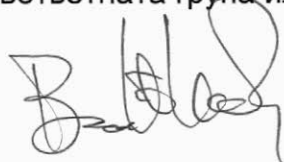
Радио БИН@P

Това е една от 26-те интернет базирани радиостанции. Освен като кросмедия Бинар постепенно се превръща в сериозен фактор в интернет общуването с младите хора. Младата мултимедийна платформа на БНР, пусна и нови музикални канали- фолклорен, етно и класика. Онлайн продукцията "на живо" вече е 22 часа. Радио Бинар активира и втори стрийм канал, който предава в реално време културни събития от столицата и страната.

Според моите виждания проектът трябва здраво да поработи, за да защити марката и възможностите си. Една добре позиционирана рекламна кампания би се възвърнала относително бързо и с измерим ефект.

Програма Радио България

Да ме прощават колегите, които дълги години са работили в т.н. езикови редакции на БНР, но това е формат от времената на идеологическото противопоставяне. Тогава е било важно да излъчваш на къси вълни и там през шумовете на ефира да разказваш приказките за собствените си успехи на езика на съответната група или регион.

В момента Радио България предава на 11 езика, включително български, в кратки модули разпределени с по четири последователни включвания през денонощието.

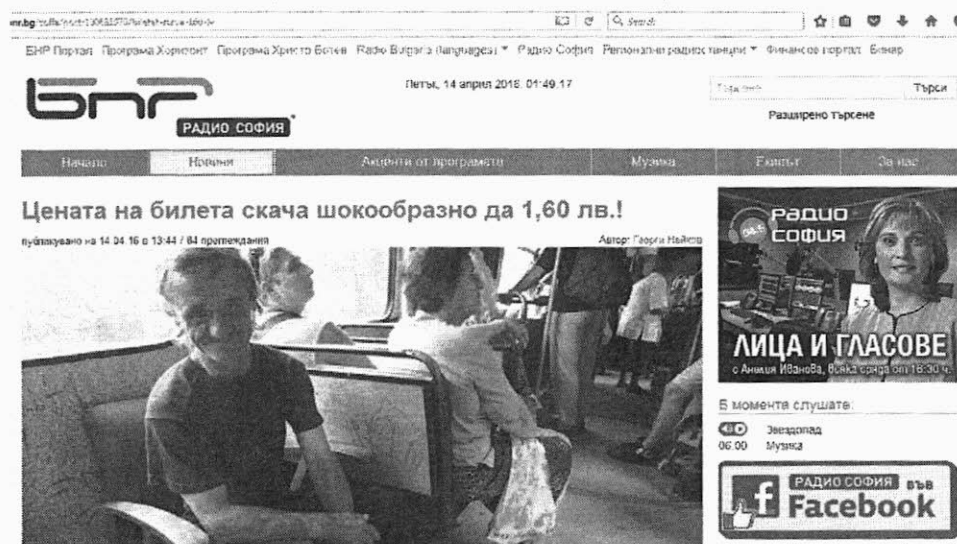
В ерата на глобалните езици, Радио България, бих организирал като малко, като състав, но много гъвкаво звено от технологично подготвени и патриотично насочени млади хора, които да търсят, да откриват и да информират целенасочено БЪЛГАРИТЕ ПО СВЕТА. Знаем, че това са почти 2 милиона души със специфични информационни интереси, с регионално представителство от Австралия и Нова Зеландия, до САЩ и Канада. В европейските държави имаме относително равномерно разпределение на българи, и известни натрупвания на българи-студенти в Германия, Австрия и в Обединеното Кралство. Всички те желаят да чуват хубава българска музика и да бъдат информирани по специфични въпроси например за двойното данъчно облагане, правата и задълженията на хората с двойно гражданство, пенсионните им права и други тематични кръгове. Най-после имаме българска диаспора, към която се е прицелила една друга радиоверига (Радио Фокус) БНР в изпълнение на лиценза си на обществен радиоператор би могла да пренасочи част от радиоработниците от Радио София, към една такава родолюбива цел. При възможността всеки български гражданин или дългогодишен изселник, да бъде идентифициран с Е-мейл адрес и да му се предлагат подкасти по интересувачи го теми. В тази връзка един българин може да иска, където и да се намира, да слуша някой от каналите на радио Бинар, но някой трябва да му изпрати програмата, да го насочи към часовете на новините за българи по света и т.н.

Регионални радиостанции

Добър пример за изпълнение на обществена мисия за мен е едно сравнително ново радио Бургас. Новите технологии и възможността всяка радиостанция да отчита броя на слушателите си във всеки момент може да бъде истинския показател за броя на слушателите. Самият факт че големите телевизии в последните години изградиха радиостанции със своите марки, показва че БНР има територии, които може да си върне като слушателско покритие.

Към съществуващите 7 регионални радио станции бих прибавил и още Радио София, която ще трябва да започне да прави същинска регионална програма със сервизна информация, без да се опитва да се конкурира с „Хоризонт“. И да четете новини от сайта им. Тогава няма в страницата Радио София да се намират заглавия, които стоят начело и звучат буквално така **„Цената на билета скача шокообразно да 1,60 лв.!”** и другото **„СОС решава колко ще струва билетчето за пътуване в София”** – при положение ,че в съседство вече е казано, че СОС има гласувано решение.

Управление на бюджет, развитие на системата и модернизация на администрацията. Контрол.

Мисията на обществената медия БНР трябва да се разпростре и върху важни нови платформи, за да може да достигне до своята аудитория и да изпълни предназначението си. През следващите 3 години радиото трябва да получава не по-малко финансови средства за изпълнението на мисията си. Независимостта на обществената медия изисква и финансова независимост, което включва гаранция за запазване на услугите, адаптиране към новите обществени нужди и новата медийна среда, както и способността да се планират дългосрочни дейности.

Следователно, специално внимание трябва да се обърне на риска от недостатъчното или от прекомерното финансиране.

Като задължителен ход на добро управление бих поискал пълни нови проверки на финансовото състояние на БНР, от Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ) и от Сметната палата

Идеи за управленски екип и структура –

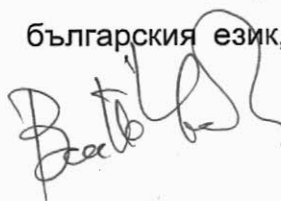
Имам намерение да поканя професионалисти мениджъри, които познават радиото като технология, може да не са работили като журналисти. Бих запазил тристепенната структура Управителен съвет при Генералния директор, Съвет на директорите на програми и звена, Програмен съвет и Изпълнителен директор, програмен директор и Главен счетоводител.

Ще използвам предимствата на действащите в момента вътрешни правилници за структурата и дейността на БНР

Заключение - професионализъм и високи журналистически стандарти

Въпреки вече повече от две десетилетия на демократично управление, комуникацията между власт и опозиция остава силно конфронтационна и практически няма индикации за трансформацията ѝ в контруктивно-критична, характерна за развитите страни. Тук БНР ще продължава да играе ролята на основен критик на случващото се в политиката и икономиката.

Законът за радиото и телевизията определя като задача за обществените медийни доставчици предоставянето на политическа, икономическа, културна, научна, образователна и друга социално значима информация. Специално за БНР е посочено изрично развитието и популяризирането на българската култура и българския език, както и на културата и езика на гражданите в съответствие с

етническата им принадлежност;. И още – записано е да се прилагат новите информационни технологии.

Лична мотивация и аргументация на кандидата за участие в конкурса за генерален директор на БНР

Ефектите на „случването тук и сега“, на присъствието, интимността, масовостта и посланията спомагат за още по-пълноценното изграждане на една вторична действителност, която позволява на слушателя да мисли. Това е радиото и в частност това е БНР.

Ако бъде избран да изпълня един мандат начело на БНР бих настоявал за професионален подбор на явяващите се на микрофон, които да задават въпроси на своите гости и на интервюираните, за да чуем тях (гостите), а не разтеглени разсъждения и самоцелни прекъсвания. Така когато някой журналист иска (и може) да прави радио публицистика или радио-филм (има такива примери), ще бъде добре да избира такива специфични формати, за да представи собственото си мнение на журналист, а няма да се представя като водещ, тип аниматор, който кани съответния „ресорен“ журналист да проведе едно специализирано интервю, в което често се губи гледната точка на слушателя – лайк по определената тема.

Завършвам с това, което поставих в началото, за да затворя логичния кръг на своите разсъждения - *Радиото е душата на една кола. Моторът може да е сърцето, обаче, без душа-на къде* – БНР трябва да изгради нова система за регионална пътна информация, по модела на централните европейски държави които по магистралите си имат обявени специални честоти, на които информират пътуващите (не само по магистралите) за препятствия, ремонти, пречки или задръствания. Тук регионалните радиостанции и Радио София, ще получат пълна възможност да работят за интересите на гражданите. БНР трябва да продължи да защитава мисията си национален културен институт и продуцент на музика. Пазител на златния фонд на нацията.

